

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 17. februar 2020
(OR. en)

5798/20

RECH 22
COMPET 28

NOTE

fra: formandskabet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.: *Forberedelse af samlingen i Rådet for Konkurrenceevne den 27.-28. februar 2020*
Strategisk tilgang til internationalt samarbejde om FoI
– *Orienterende debat*

Vedlagt følger til delegationerne et oplæg fra formandskabet: "Strategisk tilgang til internationalt samarbejde om FoI" med henblik på at forberede den orienterende debat på samlingen i Rådet for Konkurrenceevne den 28. februar 2020.

Strategisk tilgang til internationalt samarbejde om forskning og innovation

Videnskab er af afgørende betydning for vores fremtidige velstand. Fremskridt på mange områder – fra begrænsning af virkningerne af klimaændringer til forbedring af borgernes sundhed eller sikring af respekt for demokratiske værdier – afhænger af fremskridt inden for forskning og innovation.

Med en tredjedel af verdens videnskabelige publikationer er Europa stadig et af de systemer i verden, der klarer sig bedst. Dets konkurrencemæssige stilling udfordres imidlertid af den stigende indflydelse fra de vigtigste globale konkurrenter. Desuden står Unionen også over for interne udfordringer. Et af de største og stærkeste nationale forskningssystemer i Europa har netop forladt EU, og Unionen er ved at afgøre sit fremtidige forhold til Det Forenede Kongerige.

Denne krævende situation bør tages i betragtning ved fastlæggelsen af EU's strategiske tilgang til det fremtidige internationale samarbejde inden for forskning og innovation.

Det internationale samarbejde om FoI har udgjort et vigtigt aspekt af EU's eksterne strategi. Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde opstiller "fremme af samarbejdet vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration [...] med tredjelande og internationale organisationer" som en af de kerneaktiviteter, som Unionen skal gennemføre med henblik på at nå målet om at styrke sit videnskabelige og teknologiske grundlag. Internationalt samarbejde bør fremme deltagelse i fælles aktioner, muliggøre gensidig adgang til ekspertise og forskningsressourcer og muliggøre fælles skabelse af bæredygtige løsninger på globale udfordringer som fastsat i FN's mål for bæredygtig udvikling, samtidig med at det sikres, at et sådant samarbejde tjener EU's langsigtede interesser. Et sådant samarbejde skal også vurderes i forhold til EU's nuværende prioriteter, såsom den europæiske grønne pagt og at gøre Europa klar til den digitale tidsalder.

Internationalt samarbejde bør ikke alene give landene mulighed for at nå fælles mål og opnå gensidige fordele, men også at fremme videreudviklingen og gennemførelsen af det europæiske forskningsrums (EFR's) internationale dimension. Som sådan understøtter internationalt samarbejde systematisk deling og strukturering af oplysninger, samling af relevant viden og muliggørelse af forskeres frie bevægelighed. Mange tredjelande har mangeårige og stærke samarbejdsforbindelser med EU inden for FoI og har været involveret i gennemførelsen af EFR siden oprettelsen. Deres integration i EU's økonomi samt deres geografiske nærhed giver positive afsmittende virkninger på EU's økonomiske vækst. Eksisterende stærke videnskabelige netværk og forbindelser er således vigtige.

Et af Unionens vigtigste redskaber til internationalt samarbejde er rammeprogrammet for forskning og innovation. Det internationale samarbejde blev fuldt integreret med RP7, styrket i aktioner under Horisont 2020 ved at åbne dem endnu mere op for internationale partnere og yderligere prioriteret i forslaget om Horisont Europa. I praksis har det internationale samarbejde i Horisont 2020 imidlertid været nedadgående, når man sammenligner med RP7, hvorfor der skal kigges nøje på de indhøstede erfaringer med henblik på den fremtidige gennemførelse. Disse viser, at der er plads til forbedring i forhold til at tiltrække de bedste universiteter i verden, f.eks. ved at ændre standardtilskudsaftalen, forenkle administrative procedurer, præsentere emner, der er mere relevante for internationalt samarbejde eller maksimere samarbejdet på områder af gensidig strategisk interesse, hvilket nogle tredjelande allerede har anmodet om.

Tæt og meningsfuldt samarbejde med internationale partnere skal baseres på solide kriterier, der kan spænde fra deres forhold til EU, deres FoI-kapacitet, regelbaseret åben markedsøkonomi, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder eller fremme af politikker til forbedring af borgernes økonomiske og sociale velfærd.

I tråd hermed tager det internationale samarbejde inden for FoI højde for forskellige faktorer og kan variere afhængigt af, hvilke lande der samarbejdes med, eksisterende rammer og spørgsmål, der skal behandles. Åbenhed er en vigtig dimension i denne henseende, men der kan være behov for at indføre visse betingelser for at beskytte Unionens interesser. Selv om forskerne ofte selv taler for åbenhed og videnskabens samlende kraft, giver de også udtryk for bekymring over risikoen ved at åbne op.

I betragtning af ovenstående, mener formandskabet, at det er meget aktuelt at have en debat om den strategiske tilgang, som EU bør have i forhold til det internationale samarbejde om FoI. På baggrund heraf bedes ministrene om at uddybe følgende spørgsmål:

- 1. Hvordan bør fordelene ved internationalt samarbejde i FoI afvejes i forhold til beskyttelsen af Unionens interesser i lyset af fordelene ved FoI-samarbejdet? I hvilke situationer bør samarbejdet med bestemte enheder begrænses?*
 - 2. Hvordan kan EU sikre de bedste mekanismer til at tiltrække talenter fra lande uden for EU og samtidig bevare sin egen talentpulje?*
-